

DRET DE LA UNIÓ EUROPEA: BASES CONSTITUCIONALS

Trimestre: Tercer

Crèdits: 2 ECTS (de 4). Aquest mòdul forma part de l'assignatura "Drets fonamentals, llibertats econòmiques i integració europea"

Tipologia d'assignatura: obligatòria

Llengua de docència

- **Grup 1:** anglès
- **Grup 2:** castellà
- **Grup 3:** català

Coordinació assignatura: Víctor Ferreres Comella (grups 1 i 3); Manuel Cienfuegos Mateo (grup 2)

Dades de contacte: victor.ferreres@upf.edu; manuel.cienfuegos@upf.edu

Professorat

- **Dr. Víctor Ferreres Comella.** Catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat Pompeu Fabra
- **Dr. Manuel Cienfuegos Mateo.** Catedràtic acreditat de Dret de la Unió Europea de la Universitat Pompeu Fabra

1. PRESENTACIÓ I OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El Dret de la Unió Europea ha adquirit una gran rellevància els últims anys. Els casos resolts pels tribunals nacionals, aplicant normes de la Unió, són cada cop més nombrosos i diversos. L'objectiu d'aquesta assignatura és analitzar alguns dels problemes que es plantegen a la pràctica en aquest àmbit.

Per revisar els resultats d'aprenentatge de la matèria en què s'inscriu l'assignatura (Matèria 3: Dret Públic i Regulador) vegeu l'annex situat al final d'aquest pla docent.

2. PLA D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

a) Continguts, programació i professorat

Grupo 1

<u>Sessió</u>	<u>Matèria</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor/a</u>
1	Introducció general. Les relacions entre el Dret de la Unió Europea i l'ordenament intern. La qüestió prejudicial.	08/04/2026 14:30h – 16:30h	Víctor Ferreres Comella
2	Anàlisi de casos: Els principis d'equivalència i efectivitat. Responsabilitat patrimonial de l'Estat.	13/04/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
	Anàlisi de casos: Els principis d'equivalència i efectivitat. Responsabilitat patrimonial de l'Estat.	13/04/2026 18:30h – 20:30h	Víctor Ferreres Comella
3	La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	20/04/2026 14:30h – 16:30h	Víctor Ferreres Comella
4	Anàlisi de casos: La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	28/04/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
	Anàlisi de casos: La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	28/04/2026 18:30h – 20:30h	Víctor Ferreres Comella
5	La Constitució econòmica de la Unió Europea.	04/05/2026 14:30h – 16:30h	Víctor Ferreres Comella
6	Anàlisi de casos: les llibertats del mercat interior.	12/05/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
	Anàlisi de casos: les llibertats del mercat interior.	12/05/2026 18:30h – 20:30h	Víctor Ferreres Comella

Grupo 2

<u>Sessió</u>	<u>Matèria</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor/a</u>
1	Introducció general. Les relacions entre el Dret de la Unió Europea i l'ordenament intern. La qüestió prejudicial.	07/04/2026 18:30h – 20:30h	Manuel Cienfuegos Mateo

		13/04/2026 16:30h – 18:30h	
2	Anàlisi de casos: Els principis d'equivalència i efectivitat. Responsabilitat patrimonial de l'Estat.	13/04/2026 18:30h – 20:30h	Manuel Cienfuegos Mateo
	Anàlisi de casos: Els principis d'equivalència i efectivitat. Responsabilitat patrimonial de l'Estat.	21/04/2026 14:30h – 16:30h	Manuel Cienfuegos Mateo
3	La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	28/04/2026 16:30h – 18:30h	Manuel Cienfuegos Mateo
4	Anàlisi de casos: La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea	28/04/2026 18:30h – 20:30h	Manuel Cienfuegos Mateo
	Anàlisi de casos: La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	05/05/2026 14:30h – 16:30h	Manuel Cienfuegos Mateo
5	La Constitució econòmica de la Unió Europea.	12/05/2026 16:30h – 18:30h	Manuel Cienfuegos Mateo
6	Anàlisi de casos: les llibertats del mercat interior.	12/05/2026 18:30h – 20:30h	Manuel Cienfuegos Mateo
	Anàlisi de casos: les llibertats del mercat interior.	07/04/2026 18:30h – 20:30h	Manuel Cienfuegos Mateo

Grupo 3

<u>Sessió</u>	<u>Matèria</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor/a</u>
1	Introducció general. Les relacions entre el Dret de la Unió Europea i l'ordenament intern. La qüestió prejudicial.	08/04/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
2	Anàlisi de casos: Els principis d'equivalència i efectivitat. Responsabilitat patrimonial de l'Estat.	14/04/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
	Anàlisi de casos: Els principis d'equivalència i efectivitat. Responsabilitat patrimonial de l'Estat.	14/04/2026 18:30h – 20:30h	Víctor Ferreres Comella
3	La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	20/04/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
4	Anàlisi de casos: La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	27/04/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
	Anàlisi de casos: La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.	27/04/2026 18:30h – 20:30h	Víctor Ferreres Comella
5	La Constitució econòmica de la Unió Europea.	04/05/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
6	Anàlisi de casos: les llibertats del mercat interior.	11/05/2026 16:30h – 18:30h	Víctor Ferreres Comella
	Anàlisi de casos: les llibertats del mercat interior.	11/05/2026 18:30h – 20:30h	Víctor Ferreres Comella

b) Hores de dedicació: 50 hores incloses sessions i treball de l'alumne.

c) Avaluació

L'assistència a les sessions és obligatòria per poder aprovar el curs i podrà ser objecte de control.

El sistema d'avaluació d'aquest mòdul es basarà en un examen escrit.

L'examen estarà integrat per un conjunt de preguntes tipus test i / o amb resposta raonada breu relatives als temes i casos estudiats a classe.

El valor de la nota de "Dret de la Unió Europea: bases constitucionals" serà del 50% del total de l'assignatura de "Drets Fonamentals, Llibertats Econòmiques i Integració Europea". El mòdul de "Drets Fonamentals i Procés" val l'altre 50%. Les notes obtingudes als dos mòduls de l'assignatura només faran mitjana si s'ha assolit una nota mínima de 4 a tots dos.

Durant el mes de juny o juliol de 2025 es realitzarà una prova de recuperació per als que hagin suspès el present mòdul en el període ordinari i tampoc hagin aprovat l'assignatura després de ponderar ambdós mòduls. Els que hagin aprovat el present mòdul no hauran de examinar-se d'aquest mateix mòdul en la prova de recuperació.

3. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- Daniel Sarmiento, "El Derecho de la Unión Europea" (Marcial Pons, 2022).
- Araceli Mangas y Diego Javier Liñán Nogueras, "Instituciones y Derecho de la Unión Europea" (Tecnos, 2020).
- Paul Craig & Gráinne de Búrca, "EU LAW: Text, Cases, and Materials (Oxford University Press, 2020).

**Annex. RESULTATS D'APRENTATGE
MATÈRIA 3. DRET PÚBLIC I REGULADOR**

La *Matèria 3* del pla d'estudis del Mu en Advocacia i Procura està formada per les següents assignatures:

- Drets fonamentals, llibertats econòmiques i integració europea. Fundamental Rights, Economic Freedoms and European Integration (4 ECTS, Obligatòria)
- Litigació administrativa (3 ECTS, Obligatòria)
- Protecció jurídica dels recursos naturals i responsabilitat mediambiental (4 ECTS)
- Sectors regulats (4 ECTS, Optativa)
- Dret i tecnologies disruptives. Law and Disruptive Technologies (4 ECTS, Optativa)
- Aprofundiment en dret urbanístic (4 ECTS, Optativa)
- Dret sanitari i farmacèutic (4 ECTS, Optativa)

Per al conjunt de la matèria es contemplen els següents resultats d'aprenentatge:

RA21. Mat. 3.1. Reconèixerà en els casos proposats la relació entre el dret immobiliari i urbanístic i el Registre de la propietat.

RA1. Mat. 3.2. Identificarà en els treballs que es duguin a terme en el taller de reparcel·lació la interacció entre el dret urbanístic i el dret immobiliari.

RA2. Mat. 3.3. Determinarà de manera oral i escrita mitjançant la preparació de processos contenciós-administratius els fets rellevants del cas a fi d'extreure les conseqüències jurídiques.

RA23. Mat 3.4. Redactarà els escrits processals contenciós-administratius objecte d'avaluació en la simulació d'un judici defensant-los oralment.

RA24. Mat. 3.5. Elaborarà en les sessions pràctiques l'estratègia processal i material aplicable.

RA19. Mat. 3.6. Identificarà en els casos proposats els recursos i execució en els processos contenciós-administratius.

RA6. Mat. 3.7. Determinarà de manera oral i escrita mitjançant la preparació de processos contenciós-administratius els actes processals requerits i pertinents.

RA7. Mat. 3.8. Identificarà en la simulació de judicis els actes de comunicació de les parts en el procés contenciós-administratiu.

RA8. Diferenciar, de manera clara i precisa, els interessos privats que representen els professionals del Dret amb els de caràcter públic l'execució del qual la llei i els tribunals li encomanen, en l'àmbit de la col·laboració amb els tribunals en l'execució de les resolucions judicials.

RA22. Implementar tècniques de treball en equip dirigides a aconseguir una major eficiència mitjançant l'accés a fonts d'informació, el coneixement d'idiomes, la gestió del coneixement i el maneig de tècniques i eines aplicades.

RA25 Desenvolupar treballs professionals en equips especialitzats i interdisciplinaris.

Aquests resultats d'aprenentatge provenen de la relació amb les competències del reglament d'accés a l'Advocacia i la Procura.

https://www2.barcelonaschoolofmanagement.upf.edu/docs/memoria/ANNEX_Relacio_competencies_Reglament_resultats_aprenentatge_presentats.pdf